

**MASALAH PONTENG DI KALANGAN PELAJAR-
PELAJAR SEKOLAH MENENGAH DI DAERAH
KUBANG PASU, KEDAH.**

ISHAK BIN ZULKIFLI

**UNIVERSITI UTARA MALAYSIA.
2008**

LB

**MASALAH PONTENG DI KALANGAN PELAJAR-PELAJAR
SEKOLAH MENENGAH DI DAERAH KUBANG PASU,
KEDAH.**

Oleh

Ishak Bin Zulkifli

Projek Sarjana ini diserahkan kepada Fakulti Sains Kognitif dan Pendidikan
sebagai memenuhi sebahagian daripada keperluan
Ijazah Sarjana Sains (Pengurusan Pendidikan)
Universiti Utara Malaysia.

Kolej Sastera dan Sains
College of Arts and Sciences
(Universiti Utara Malaysia)

PERAKUAN KERJA KERTAS PROJEK
(Certification of Project Paper)

Saya yang bertandatangan, memperakukan bahawa
(I, the undersigned, certify that)

ISHAK BIN ZULKIFLI (NO. MATRIK: 86056)

Calon untuk Ijazah Sarjana Sains (Pengurusan Pendidikan)
(candidate for the degree of)

telah mengemukakan kertas projek yang bertajuk
(has presented his/her project paper of the following title)

MASALAH PONTENG DI KALANGAN PELAJAR-PELAJAR SEKOLAH

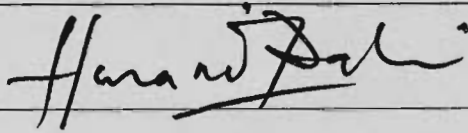
MENENGAH DI DAERAH KUBANG PASU, KEDAH.

Seperti yang tercatat di muka surat tajuk dan kulit kertas projek
(as it appears on the title page and front cover of project paper)

bahawa kertas projek tersebut boleh diterima dari segi bentuk serta kandungan dan meliputi
bidang ilmu dengan memuaskan.

(that the project paper is acceptable in form and content and that a satisfactory knowledge of
the field is covered by the project paper)

Nama Penyelia : Dr. Mohd. Hasani Dali
(Name of Supervisor)

Tandatangan :
(Signature)

Tarikh : 25 April 2008
(Date)

KEBENARAN MENGGUNA

Penyerahan tesis ini adalah sebagai memenuhi sebahagian daripada pengajian lepasan ijazah Universiti Utara Malaysia. Saya bersetuju supaya pihak perpustakaan UUM menyimpan tesis ini bagi tujuan rujukan. Saya juga bersetuju bahawa kebenaran untuk membuat salinan, keseluruhan dan sebahagian daripadanya bagi tujuan akademik mestilah mendapat kebenaran penyelia saya atau ketiadaan beliau, kebenaran tersebut boleh diperolehi daripada Dekan Fakulti Sains Kognitif dan Pendidikan . Sebarang penyalinan, penerbitan atau penggunaan ke atas keseluruhan atau sebahagian daripada tesis ini untuk perolehan kewangan tidak dibenarkan tanpa kebenaran bertulis daripada saya.

Permohonan untuk kebenaran membuat salinan atau lain-lain kegunaan sama ada secara keseluruhan atau sebahagiannya boleh dibuat dengan menulis kepada:

Dekan Fakulti Sains Kognitif dan Pendidikan

Universiti Utara Malaysia

06010 Sintok

Kedah Darulaman

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk mencari perhubungan di antara lima pembolehubah tidak bersandar dengan masalah ponteng sekolah di kalangan pelajar-pelajar tingkatan empat sekolah menengah dan menentukan di antara kelima-lima pembolehubah itu yang manakah lebih bersifat mempengaruhi gejala ponteng. Lima aspek yang dikaji adalah faktor diri pelajar, faktor keluarga, faktor rakan sebaya, faktor persekitaran dan masalah sekolah. Kajian ini melibatkan pelajar tingkatan empat yang sememangnya mempunyai rekod ponteng sekolah daripada sepuluh buah sekolah menengah di Daerah Kubang Pasu. Persampelan adalah terdiri daripada 278 orang pelajar. Data dikumpulkan melalui soal selidik. Satu kajian rintis telah diadakan untuk mengkaji kesahan soal selidik (Cronbach Alfa=0.7930). Data dianalisis mengikut kaedah statistik deskriptif, korelasi, ujian t dan regresi dengan menggunakan perisian SPSS Versi 12. Keputusan kajian menunjukkan faktor diri dan sekolah adalah paling dominan paling mempengaruhi ponteng sekolah di kalangan pelajar-pelajar tingkatan empat sekolah menengah di Daerah Kubang Pasu.

ABSTRACT

This study aims to finding the correlation between five independent variables in relation truancy among form 4 students and the focus of the research is to identify which of the 5 independent variables influence the act of absenteeism in schools. Five aspects have been taken into account namely problem faced by students, family problems, influences among peer group, environmental factors and school factors. This study was done on the form 4 students which have the highest record of absenteeism among 10 secondary schools in Kubang Pasu District. The sampel consisted of 278 students. A self constructed 45 items questionnaires were used for data collection to measure the variables. The data was collected only through questionnaires. A pilot test was carried out to ensure the validity and reliability of the instrument (Cronbach Alfa=.7930). The data was then further used to analys descriptive statistical, the correlation, t test and regression using the Statistical Packages for Social Science (SPSS) version 12. The findings of the study show that the students and school factors are the most dominant factors that the caused truancy among the form 4 students in Kubang Pasu District.

PENGHARGAAN

ALHAMDULILLAH, Saya bersyukur ke hadrat Allah SWT kerana dengan limpah kurniaNya dan keizinanNya saya dapat menjalankan penyelidikan dengan lancar dan dapat menyiapkan tesis ini dalam tempoh yang ditetapkan. Di sini saya ingin mengambil kesempatan mengucapkan setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih kepada Dr Mohd Hasani Dali selaku penyelia yang telah menyumbangkan masa dan tenaga membimbing, menasihati dan memberi tunjuk ajar kepada saya dalam menyelesaikan tesis ini dengan jayanya. Ucapan penghargaan dan terima kasih ini juga saya ucapkan kepada Dekan Fakulti Sains Kognitif dan Pendidikan, para pensyarah dan kakitangan fakulti di atas kerjasama secara langsung atau tidak langsung dalam menyiapkan tesis ini. Ucapan ini juga saya tujukan kepada semua rakan guru di setiap sekolah menengah di Daerah Kubang Pasu, Pengetua-pengetua, PK HEM, Pejabat Pelajaran Daerah dan Jabatan Pelajaran Kedah yang telah membantu saya semasa proses mengutip data di sekolah-sekolah berkenaan. Ucapan terima kasih kepada rakan sekuliah iaitu Cikgu Zainab dan Cikgu Hamidah yang sama-sama mendorong dan memberi sumbangan bagi menyiapkan tesis ini. Ucapan penghargaan dan terima kasih kepada rakan-rakan guru di Sekolah Menengah Kebangsaan Pulau Nyior yang sentiasa memberi dorongan dan galakan serta pertolongan untuk saya menyiapkan tesis ini dengan jayanya. Ucapan terima kasih khusus kepada Cikgu Haron Abd Ghani, Cikgu Muftar, Cikgu Zulkiflee dan Cikgu Fauzi yang banyak membantu menganalisa data menggunakan SPSS 12. Akhir sekali, saya rakamkan penghargaan dan terima kasih kepada ibu ayah, ibu mertua, isteri tercinta Shahirah bt Harun dan anakku Muhd Afif Afnan serta semua ahli keluarga yang sentiasa memberi dorongan dan sokongan dalam menyiapkan tesis ini.

Ishak bin Zulkifli,
Fakulti Sains Kognitif dan Pendidikan,
Universiti Utara Malaysia,
Kedah Darulaman
24/4/2008

DAFTAR KANDUNGAN

	Muka Surat
KEBENARAN MENGGUNA	i
ABSTRAK	ii
ABSTRACT	iii
PENGHARGAAN	iv
DAFTAR KANDUNGAN	v
SENARAI JADUAL	viii
SENARAI RAJAH	x
BAB SATU PENGENALAN	
1.1 Pendahuluan	1
1.2 Pernyataan Masalah	3
1.3 Objektif Kajian	6
1.4 Soalan Kajian	7
1.5 Hipotesis Kajian	8
1.6 Kepentingan Kajian	10
1.7 Definisi Istilah	10
1.8 Kesimpulan	11
BAB DUA SOROTAN LITERATUR	
2.1 Pendahuluan	12
2.2 Teoritikal Perlakuan Ponteng	13
2.3 Kajian Luar Negara	23

2.4	Kajian Tempatan	25
2.5	Ulasan Pembolehubah Tidak Bersandar	30
2.6	Kesimpulan	37
BAB TIGA	METODOLOGI KAJIAN	
3.1	Pendahuluan	39
3.2	Rekabentuk Kajian	39
3.3	Kerangka Konseptual Kajian	40
3.4	Populasi dan Persampelan	42
3.5	Instrumen Kajian	43
3.6	Pengumpulan Data	45
3.7	Penganalisaan Data	46
3.8	Kesahan dan Kebolehpercayaan	48
3.9	Batasan Kajian	51
BAB EMPAT	DAPATAN DAN HASIL KAJIAN	
4.1	Pendahuluan	52
4.2	Responden Kajian	52
4.3	Analisa Deskriptif	53
	4.3.1 Analisa Demografi	53
	4.3.2 Analisa Deskriptif Item	61
4.4	Korelasi Ponteng Dengan Masalah Pelajar	64
4.5	Perbezaan Hubungan Jantina Dengan Ponteng	67
4.6	Hubungan Pembolehubah Tidak Bersandar dengan Ponteng	73

BAB LIMA	PERBINCANGAN DAN CADANGAN	
5.1	Pendahuluan	76
5.2	Penemuan Umum	76
	5.2.1 Rumusan Demografi Pelajar Ponteng	76
	5.2.2 Rumusan Taburan Skala	77
	5.2.3 Rumusan Perkaitan Ponteng dengan Faktor Ponteng	78
	5.2.4 Perhubungan Jenis Ponteng dengan Faktor Ponteng	78
	5.2.5 Rumusan Perbezaan Ponteng dengan Jantina	79
	5.2.6 Rumusan Keputusan Regresi	79
5.3	Cadangan	80
5.4	Kesimpulan	83
	RUJUKAN	85
	LAMPIRAN	
	A Surat Kebenaran Kementerian Pelajaran	
	B Surat Kebenaran Jabatan Pelajaran Kedah	
	C Surat Kebenaran Fakulti Sains Kognitif dan Pendidikan	
	D Contoh Soalan Soal Selidik	

SENARAI JADUAL

Jadual		Muka Surat
2.5.1	Kesalahan Disiplin	30
3.8.1	Ujian Kebolehpercayaan Item	50
4.3.1.1	Bilangan Ponteng Mengikut Jantina	53
4.3.1.2	Jumlah pelajar Tingkatan 4 2007	54
4.3.1.3	Tinggal Bersama	54
4.3.1.4	Taburan Responden Mengikut Umur dan Tingkatan	55
4.3.1.5	Taburan Responden Mengikut Keturunan	55
4.3.1.6	Taburan Responden Mengikut Tinggal Bersama	56
4.3.1.7	Taburan Responden Mengikut Kedudukan Dalam Keluarga	57
4.3.1.8	Taburan Responden Mengikut Agama	57
4.3.1.9	Taburan Responden Mengikut Lokasi	58
4.3.1.10	Taburan Responden Mengikut Jarak	58
4.3.1.11	Taburan Responden Mengikut Pekerjaan Bapa	59
4.3.1.12	Taburan Responden Mengikut Pekerjaan Ibu	60
4.3.1.13	Taburan Responden Mengikut Cara ke Sekolah	60
4.3.2.1	Taburan Skala Mengikut Faktor Diri	61
4.3.2.2	Taburan Skala Mengikut Faktor Keluarga	62
4.3.2.3	Taburan Skala Mengikut Faktor Rakan Sebaya	62

4.3.2.4	Taburan Skala Mengikut Faktor Persekitaran	63
4.3.2.5	Taburan Skala Mengikut Faktor Sekolah	63
4.4.1	Korelasi Demografi Pelajar Ponteng Dengan Faktor-Faktor Ponteng	64
4.4.2	Korelasi Masalah Pelajar Ponteng Berterusan	65
4.4.3	Korelasi Masalah Pelajar Ponteng Berkala	67
4.5.1	Perbezaan Hubungan Jantina Ponteng Dengan Ponteng	69
4.5.2	Perbezaan Hubungan Faktor Diri Dengan Jantina	70
4.5.3	Perbezaan Hubungan Faktor Keluarga Dengan Jantina	70
4.5.4	Perbezaan Hubungan Faktor Rakan Dengan Jantina	71
4.5.5	Perbezaan Hubungan Faktor Persekitaran Dengan Jantina	72
4.5.6	Perbezaan Hubungan Faktor Sekolah Dengan Jantina	72
4.6.1	Analisis Regresi Pembolehubah Tidak Bersandar Dengan Faktor Ponteng	73

SENARAI RAJAH

Rajah		Muka Surat
2.2.3.1	Hiraki Maslow	19
2.4.1	Jenis Ponteng Berterusan	28
2.4.2	Jenis Ponteng Berkala	29
3.3.1	Rekabentuk Kajian	40

BAB SATU

PENGENALAN

1.1 Pendahuluan

Pembentukan disiplin dan penyebaran ilmu merupakan satu perkara yang amat penting di sekolah. Keberkesanan pengajaran dan pembelajaran di sekolah mempunyai perkaitan dengan kesempurnaan disiplin pelajar. Pelajar yang berjaya dalam kehidupan seringkali dikaitkan dengan mereka yang mempunyai tahap disiplin yang tinggi. Mereka juga menjadi asas ke arah pembentukan masyarakat yang berdisiplin, berkebolehan dan harmonis (Omardin, 1996). Menurut Jawatankuasa Khas Kementerian Pelajaran Malaysia telah mendefinisikan disiplin merupakan suatu unsur yang boleh mewujudkan ketrampilan masyarakat. Ia bukan sahaja peraturan yang dikenakan ke atas sesuatu kelompok manusia akan tetapi ia juga berhubungkait dengan tindakan seseorang dalam menempatkan dirinya dalam masyarakat. (Kementerian Pelajaran Malaysia, 1994).

Berkaitan dengan isu ini Mohd Tajudin (1995) menyatakan bahawa betapa pentingnya kecemerlangan peribadi dan keunggulan sahsiah seseorang. Sejarah telah membuktikan bahawa sesebuah negara akan punah dan peradaban akan musnah sekiranya warganegara tidak mempunyai etika, berjiwa gersang, kontang dan mempunyai akhlak yang

The contents of
the thesis is for
internal user
only

RUJUKAN

- Abdul Rahman Arof dan Zakaria Kasa. (1987). *Falsafah dan konsep pendidikan*. Selangor: Fajar Bakti Sdn Bhd.
- Abdullah Salleh. (1979). " *Pelanggaran Peraturan Disiplin Di Sekolah-sekolah Lelaki Sekolah Menengah*". B Ed UPM. *Abstrak Thesis/ Kajian Kes Disiplin Pelajar*. Bahagian Sekolah Kementerian Pendidikan Malaysia. Seminar Disiplin Pelajar Kebangsaan 1996.
- Ahmad Nadri Mat Daud. (1972). *Pelanggaran disiplin di sekolah: satu kajian kes di sekolah menengah sultan abdul samad, Klang, Selangor*. Latihan Ilmiah. Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Ariffin Hassan, (1999). *Faktor-faktor penyebab masalah disiplin di sekolah*. Tesis Sarjana yang tidak diterbitkan. Universiti Utara Malaysia.
- Baer, J. dan Sanson, J. (1990) . Interventions with students at risk for dropping out of school: A high school respond. *Journal of Educational Research*, 83(4), 181-185.
- Baer, J. (1999). Adolescent development and the junior high school environment. *Journal of social work in education*, 21(4), 238-248.
- Berne, E. (1947). *A Laymen's guide to phsycoloogy and phsycoanalysis*. Middlesex : Penguin Books.
- Berg, I. Et.al. (1978). *Features of children taken to juvenile court for failure to attend school*. 8. 447-453. *Psychological Medicine*.
- Berita Harian. (28/07/2006). <http://www.bharian.com.my>
- Berita Harian. (30/10/2007). <http://www.bharian.com.com>

- Buku Peraturan Sekolah, (2005). Sekolah Menengah Kebangsaan Pulau Nyior, Jitra.
- Cohen, A..K. (1966). *Deviance and Control*. New Jersey: Prentice Hall,.
- Colemen, J.S. (1976). *The adolescent society the social life of teenager and its impact on education*. New York: The Free Press.
- Davis, D. dan Cosenza, R.M. (1988). *Bussiness Research For Decision Making* (2nd ed) Boston : PNS Kent Publishing.
- Ee Ah Meng. (1996). *Psikologi pendidikan 1: psikologi perkembangan (semester 1)* . Shah Alam: Penerbit Fajar Bakti Sdn Bhd.
- Elida Pryitno. (1986). *Diktat Kesehatan Mental*. Padang Indonesia: Fakultas Ilmu Pendidikan Padang.
- Epstein, J. L. , dan Sheldon, S.B. (2002). Present and accounted for improving student attendance through family and cummunity involvement. *Journal of Educational Research*, 95(5), 308-321.
- Evans, D.E. (1990) . Teacher and Student perception of academic cheating in Middle and Senior High School. *Journal of Ecucational Research*, 84(1), 45-46.
- Farrington, D. (1980). *Truancy, Deliquency, the home and the school* dalam Hersov, L. dan Berg, I. (ed) *Out of school*. Chichester: John Wiley.
- Fontana, D. (1995). *Psychology for teacher*. Basingstoke:Macmillan
- Galloway, D. (1985). *School and Persitent absentees*. Oxford : Pergamon Press.

Goldberg dan Margerat, E. (1999). Truancy and dropout among cambodian student: Results a comprehensive high school. *Journal of Social Work in Education*, 21(1), 49-64.

Harian Metro. (17/04/2007). <http://www.hmetro.com.my>

Haron Abd Ghani. (1998). *Masalah disiplin di kalangan pelajar: Kajian kes pelajar-pelajar bermasalah di sekolah-sekolah menengah daerah kubang pasu*. Tesis Sarjana Sains Pengurusan Yang Tidak Diterbitkan. Universiti Utara Malaysia.

Hervov, L. (1960). "Persistent Non-Attendance at School". *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 1, 130-136.

Hervov, L. dan Berg, I. (1980). *Out of School*. New York: John Wiley and son.

Jawatankuasa Panduan Bagi Ibumama Mengenai Disiplin Murid-murid Sekolah, (1982) Kuala Lumpur: Kementerian Pelajaran Malaysia.

Jamilah Abd Fatah. (1992). *Masalah Disiplin yang dilakukan oleh pelajar-pelajar sekolah menengah*. Sarjana Sains Pengurusan Yang Tidak Diterbitkan. UUM.

Kamus Dewan. (1986) Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

Kamus Dewan. (1989) Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka

Kaplan, J. dan Canter, J. (1995). *Beyond behavior modification: a cognitive behavioral approach to behavior management in the school*. Austin: Pro-Ed.

Kementerian Pendidikan Malaysia. 1994. *Laporan disiplin pelajar sekolah malaysia 1994*. Unit Disiplin, Bahagian Sekolah, Kementerian Pelajaran Malaysia.

- Kementerian Pendidikan Malaysia. (1995). *Falsafah Pendidikan Negara*. Kuala Lumpur :EPRD.
- Krejevic R.V. dan Morgan D.W. (1970). *Educational and Psychological Measurement. Determining Sample Size for Research Activities*. p.608. 30(3),. Sage Publications, Inc.
- Lyan, M.E., dan Benoit, M., O'Donnel, R.M., Getson, P.R., Silber,T., dan Walsh,T. (2000). *Assesing African American Adolsence risk for suiccide attemps: Attacment theory adolsence*, 35(137), 121-135.
- Manivannan Arumugam. (2002). *Masalah Ponteng Di Kalangan Pelajar-Pelajar Sekolah Di Daerah Kota Bharu*.Tesis Sarjana Sains Pengurusan Pendidikan Tidak Diterbitkan. Universiti Utara Malaysia.
- Manja Mohd Ludin. (1990). *Psikologi sosiologi dan falsafah dalam pendidikan*, Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Mason, H., dan Ramsay,T. (1992). *A Parent A-Z of Education*. Edinburgh: Chambers.
- Maslow, A.H. (1984). *Motivasi dan Keperibadian: Teori motivasi dan rancangan hiraki kebutuhan manusia*. Jakarta: PT Pustaka Binaman Press Indo.
- Mat Kilau Idris. (1997). *Gejala Ponteng Sekolah Antara Pelajar Sekolah Menengah*.Tesis Sarjana Sains Pengurusan Pendidikan Tidak Diterbitkan. Universiti Utara Malaysia.
- Mohd Tajudin Bin Abd Rahman.(1995). *Masalah Disiplin Pelajar dan Penyelesiannya, Dewan Masyarakat*, Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Musa Zakaria. (1986). " Pelanggaran Di Sekolah Bercampur". B Ed UPM. *Abstrak Thesis/ Kajian Kes Disiplin Pelajar*. Bahagian Sekolah Kementerian Pendidikan Malaysia. Seminar Disiplin Pelajar Kebangsaan 1996.

- Nabli Abd Latiff. (1994). *Ciri-ciri Yang Mendorong pelajar melanggar disiplin: Satu Tinjauan di Sekolah Menengah Vokasional Tanah Merah. Kelantan.* Latihan Ilmiah Sarjana Teknologi dan Pendidikan. Fakulti Pendidikan. Universiti Teknologi Malaysia.
- Norazliana bt Abdullah. (2003). *Hubungan antara sekolah, guru dan keluarga dengan aktiviti ponteng: Satu kajian di SMK Tun Sharifah Rodziah.* Tesis Latihan Ilmiah. Tidak Diterbitkan. UUM.
- Nye, R. D. (2000). *Three psychologies: perspectives from Freud, Skinner, and Roges, Robert D Nye.* 6th ed. Sydney: Wadsworth
- O ' Keefe, D.J. (1994). *Truancy in English Secondry School – A Report prepared for Department For Education.* London: DFEE.
- Omardin Ashaari. (1994). *Pengurusan Sekolah Satu Panduan Lengkap.*Kuala Lumpur: Utusan Publications& Distribution Sdn.Bhd.
- Panduan Tatacara Disiplin Sekolah untuk Guru Besar dan Guru. (1988.), Kuala Lumpur: Kementerian Pelajaran Malaysia,
- Rakan Muda. (1995)..Kementerian Belia dan Sukan
- Rekod Kedatangan Pelajar Tingkatan Empat, (2007). Sekolah Menengah Kebangsaan Pulau Nyior.
- Reid, K. (1985). *Truancy and School Absenteeism.* London: Hodder and Stongthen.
- Reynolds, K. (1996). *An In-Depth Analsys of an Initiative to Improve Attendance in a South Wales Comprehensive School, Vol 2.* Unpublished Mphil Thesis. Swansea Institute of Higher Education
- Roger. H. (1990). *You know the Fair Rule.* Australia: Acer.

Ruhyati Idayu.(1986). *Ponteng dan Permasalahannya.*, dalam Ibrahim Saad, Isu Pendidikan di Malaysia, Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

S..A. Amin Husin. (1986). *Ponteng dan permasalahannya: isu pendidikan di malaysia.* Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

Shahabudin Hashim, Mahani Razali dan Ramlah Jantan. (2003). *Psikologi Pendidikan.* Batu Caves: PTS Profesional.

Sekaran, U. (1992). *Research Methods for Bussiness: A skill-building approach.* New York: John Wiley & Sons.

Siti Aishah Ismail. (1995). *Satu kajian kes: Gejala ponteng sekolah di daerah kubang pasu.* Tesis Sarjana Sains Pengurusan Tidak Diterbitkan. Universiti Utara Malaysia.

Sofiah Hamid. (1992). *Sistem Mentor Dalam Pengurusan Hal Ehwal Pelajar Berisiko.* Kertas Seminar Nasional Ke 2 : Pengurusan Pendidikan Aminuddin Baki. 28 November, 1992.

Ting Chew Pei. (1983). *Konsep Asas Sosiologi,* Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

Unit Disiplin Bahagian Sekolah-Sekolah.(1994). *Ke Arah Pengurangan Pelajar Ponteng Sekolah,* Kuala Lumpur: Kemen terian Pendidikan Malaysia.

Utusan Malaysia. (19 Februari 1998). *Bagaimana menceriakan bilik darjah.* <http://www.utusanonline.com>

Utusan Malaysia. (2 April 2001). <http://www.utusan.com.my>

Whitney, B. (1994). *The Children Act and the Schools.* London: Kogan Page

Yaakub Yusuf. (1977). *Satu Perbandingan Mengenai Nilai-nilai di Antara Ibulbapa Murid-murid yang ponteng Sekolah dengan Ibulbapa yang tidak Ponteng*, Latihan Ilmiah Sarjana Pendidikan. Universiti Malaya.

Yusop Mat Isa. (1998). *Usaha Pihak Sekolah Mengatasi Gejala Ponteng di Kalangan Pelajar*. Tesis Sarjana Sains Pengurusan yang tidak diterbitkan. Universiti Utara Malaysia.